

Διασφαλίζοντας τη βιωσιμότητα των αγροτικών κοινωνιών και του περιβάλλοντος στη Μεσόγειο με Λύσεις Βασισμένες στη Φύση

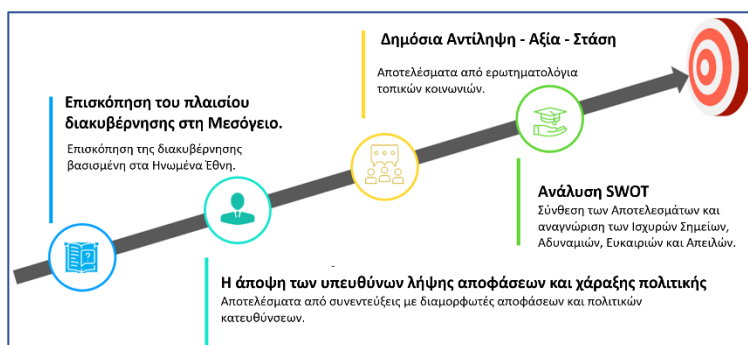

Οι καλλιεργητές και οι διαχειριστές υδατικών πόρων εκφράζουν απόψεις σχετικά με το πλαίσιο διακυβέρνησης

Όπως καταγράφηκε στο δεύτερο ηλεκτρονικό μας δελτίο που κυκλοφόρησε τον Ιούλιο του 2023, οι αγρότες στις περιοχές εστίασης του έργου Mara-Mediterra που αντιμετωπίζουν προβλήματα εδάφους και υδάτων εξέφρασαν την άποψη ότι είναι απίθανο να υιοθετήσουν αγρο-οικολογικές πρακτικές, εκτός και αν, τα εμπόδια που εντοπίστηκαν κατά τον 1^ο Κύκλο συναντήσεων στρογγυλής τράπεζας του έργου, αντιμετωπιστούν ικανοποιητικά από τους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων και χάραξης πολιτικής.

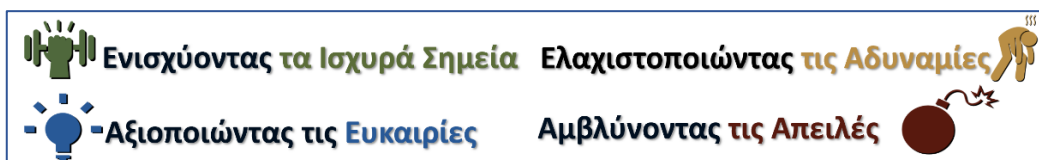
Το εταιρικό σχήμα του Mara-Mediterra θεωρεί ότι αυτά τα εμπόδια μπορούν να ξεπεραστούν με τη δημιουργία διακυβερνητικών δομών που εμπλέκουν το πλήρες φάσμα των τοπικών κοινωνικών εταίρων σε προσαρμοστικούς και συνεχείς κύκλους μεταφοράς γνώσης αλλά και συμμετοχικών διαδικασιών για τη βελτίωση του θεσμικών παρεμβάσεων. Στο πλαίσιο αυτό, τα Ζωντανά Εργαστήρια του Mara-Mediterra, ξεκίνησαν τον συλλογικό πειραματισμό και αξιολόγηση των αγρο-οικολογικών πρακτικών σε πραγματικές συνθήκες. Παράλληλα, θεωρήθηκε απαραίτητο να καταγραφούν οι απόψεις των ενδιαφερόμενων μερών σχετικά με το τοπικό πλαίσιο διακυβέρνησης, προκειμένου να διερευνηθούν οι κύριες προτεραιότητες βελτίωσης των σχετικών πολιτικών.

Αρχικά, πραγματοποιήθηκε μια επισκόπηση του πλαισίου διακυβέρνησης με βάση δημοσιευμένες αναφορές και πηγές των Ηνωμένων Εθνών (Εικόνα 1). Ακολούθως προσεγγίστηκε ένα σύνολο 25 τοπικών διαχειριστών γης/νερού/εδάφους οι οποίοι συμμετείχαν σε συνεντεύξεις, ενώ περισσότεροι από 450 αγρότες από τις τοπικές κοινωνίες συμμετείχαν σε έρευνα αντίληψης-αξίας-στάσης της κοινής γνώμης. Οι απόψεις που συλλέχθηκαν αποτέλεσαν την βάση για μία ανάλυση των Ισχυρών σημείων, Αδυναμιών, Ευκαιριών και Απειλών (SWOT).

Εικόνα 1: Μεθοδολογική προσέγγιση που υιοθετήθηκε για την ανάλυση του τοπικού πλαισίου διακυβέρνησης.

Η προσέγγιση αυτή επιτρέπει τώρα την διαμόρφωση κατευθυντήριων γραμμών για τη βελτίωση πολιτικών οι οποίες θα αποσκοπούν στην ενίσχυση των Ισχυρών Σημείων, την Ελαχιστοποίηση των Αδυναμιών, την Αξιοποίηση Ευκαιριών και την Άμβλυση των Απειλών όπως απεικονίζεται στο σχήμα παρακάτω. Μόλις διατυπωθούν, αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές θα παρουσιαστούν για επικύρωση από τους κοινωνικούς εταίρους ώστε να ληφθούν υπόψη για την εκπόνηση "βέλτιστων" σχεδίων δράσης προς την ευρύτερη υιοθέτηση αγροοικολογικών πρακτικών.

Ειδική Συνεδρία του Mara-Mediterra στην «Εβδομάδα Νερού Καΐρου 2023»

Η Εβδομάδα Νερού του Καΐρου (CCW 2023) διεξήχθη από τις 29 Οκτωβρίου έως τις 3 Νοεμβρίου 2023, συγκεντρώνοντας 90 Διεθνείς Οργανισμούς και Περιφερειακούς Φορείς της Μεσογείου, 1.045 ομιλητές και περισσότερους από 21.800 συμμετέχοντες. Στο πλαίσιο του διεθνούς αυτού συνεδρίου, το Αιγυπτιακό-Κινεζικό Πανεπιστήμιο (ECU) ως εταίρος του έργου Mara-Mediterra, διοργάνωσε μια Ειδική Συνεδρία στις 31 Οκτωβρίου, όπου παρουσιάστηκαν τα πλέον πρόσφατα επιτεύγματα του έργου Mara-Mediterra, που χρηματοδοτείται από το PRIMA (Εικόνα 2), με έμφαση στην καινοτόμο εγκατάσταση Υγροτόπων Ενυδρειοπονίας του ECU.

Η Ειδική Συνεδρία, προσέλκυσε το ενδιαφέρον περισσότερων από 50 συμμετεχόντων, οι οποίοι καλωσορίστηκαν από τη Δρ. Sonata Ebrahim, Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου του ECU. Η Καθηγήτρια Rasha Elkholy και ο Καθηγητής Alaa El-Din Abdin παρουσίασαν τον ρόλο του ECU σε διάφορα επίπεδα της κοινωνίας και τις ερευνητικές δραστηριότητες του Mara-Mediterra στην Αίγυπτο. Ο Δρ. Mohamed Embaby και ο Μηχ. Mohab Negm μίλησαν για την επιτυχημένη υλοποίηση του υβριδικού συστήματος Υγροτόπων Ενυδρειοπονίας και τις δραστηριότητες που πραγματοποιεί το Ζωντανό Εργαστήριο στο Kafr el-Sheikh στο Νείλο. Εκ μέρους του ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ» συμμετείχαν ο συντονιστής του έργου Δρ. Βασίλειος Τακαβάκογλου, ο Δ/ντής ερευνών Δρ. Γεώργιος Αραμπατζής και η υπεύθυνη διαχείρισης του έργου Ελεάννα Πανά, παρουσιάζοντας τη μεθοδολογική προσέγγιση και τα αποτελέσματα των τεχνικών παρεμβάσεων του έργου. Ο Μηχ. Dirk De Ketelaere και η Anna Spiteri (IRMCο) έκλεισαν τον κύκλο των διαλέξεων αναλύοντας τις δράσεις ενεργοποίησης των εμπλεκόμενων στο έργο κοινωνικών εταίρων.

Εικόνα 2: Μια ζωντανή συζήτηση στο τέλος των παρουσιάσεων σχετικά με το έργο Mara-Mediterra στην Εβδομάδα Νερού του Καΐρου 2023.

Στο πλαίσιο του συνεδρίου η αποστολή του Mara-Mediterra επισκέφθηκε τις εγκαταστάσεις του Πανεπιστημίου ECU όπου συναντήθηκε με την Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου και τους Διευθυντές Σπουδών και ξεναγήθηκε στο καινοτόμο σύστημα Υγροτόπων Ενυδρειοπονίας του έργου Mara-Mediterra (Εικόνα 3), που κατασκευάστηκε με τη χρηματοδότηση του Προγράμματος PRIMA. Το σύστημα αξιοποιεί τις παραγωγικές και ρυθμιστικές υπηρεσίες που παρέχουν τα υγροτοπικά οικοσυστήματα για την καλλιέργεια φυτών σε επιπλέοντα υποστρώματα με παράλληλη βελτίωση της ποιότητας του νερού σε ένα σύστημα κλειστού κύκλου. Περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τη λειτουργία του, συμπεριλαμβανομένων δύο βίντεο κλιπ, είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του έργου, μέσω του ακόλουθου συνδέσμου: [link](#).

Εικόνα 3: Από αριστερά: Δρ. Mohamed Embaby, Anna Spiteri, Δρ. Βασίλειος Τακαβάκογλου, Δρ. Sonata Ebrahim, Καθηγητής Alaa El-Din Abdin και η Ελεάννα Πανά στο εγκατεστημένο σύστημα Υγροτόπων Ενυδρειοπονίας, το οποίο χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα PRIMA, στο ECU.

Σημειώνεται ότι ο σχεδιασμός, η κατασκευή και η εγκατάσταση του συστήματος καθώς και το αυτοματοποιημένο σύστημα παρακολούθησης και ελέγχου λειτουργίας, ολοκληρώθηκαν 6 μήνες νωρίτερα από το αρχικά προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα του έργου Mara-Mediterra!

Η Αιγυπτιακή εφημερίδα "Al-Ahram Weekly" κάλυψε εκτενώς την Εβδομάδα Νερού του Καΐρου στο τεύχος αριθμός 1662, 2-8 Νοεμβρίου 2023. Στο σχετικό δημοσίευμα αναφέρεται χαρακτηριστικά ότι η εκδήλωση κατέστησε το θέμα του νερού πρωταγωνιστή στην υλοποίηση της παγκόσμιας δράσης για το κλίμα. Επιπλέον, ο Δρ. Μαχμούντ Αμπού Ζεϊντ, πρόεδρος του Αραβικού Συμβουλίου Νερού, μίλησε στην "Al-Ahram" για την πρόσφατα υπογεγραμμένη συμφωνία συνεργασίας με το Κινεζικό Υπουργείο Υδάτων, η οποία στοχεύει στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στον τομέα του νερού στις αραβικές περιοχές, ενισχύοντας, μεταξύ άλλων, την αξιοποίηση σύγχρονων τεχνολογιών και καινοτόμων εφαρμογών για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που σχετίζονται με τους υδατικούς πόρους. Σαφώς, η εγκατάσταση του συστήματος Υγροτόπων Ενυδρειοπονίας αποτελεί ένα εξαιρετικό παράδειγμα σύγχρονης Λύσης Βασισμένη στη Φύση που ανταποκρίνεται στις φιλοδοξίες που εκφράστηκαν από τον Δρ. Μαχμούντ Αμπού Ζεϊντ, Πρόεδρο του Αραβικού Συμβουλίου Νερού.

Ημέρα των Έργων PRIMA και Κοινότητα Εφαρμογών WEFE Nexus: Ενδυναμώνοντας τις συνέργειες και τη συνεργασία στη Μεσόγειο

Η Ημέρα των Έργων PRIMA, πραγματοποιήθηκε στις 21 Νοεμβρίου 2023 στο Sitges, της Ισπανίας, με τη συμμετοχή 70 έργων που χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα PRIMA. Το Mara-Mediterra εκπροσωπήθηκε από το Ινστιτούτο Εδαφοδατικών Πόρων του ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ» και ειδικότερα από τον συντονιστή και την υπεύθυνη διαχείρισης του έργου (Εικόνα 4). Κατά τη διάρκεια αυτής της πρωτοποριακής εκδήλωσης για τη δικτύωση των έργων, οι συμμετέχοντες είχαν τη δυνατότητα να αλληλεπιδράσουν και να διερευνήσουν συνεργασίες, καινοτομίες και συνεργίες μεταξύ των έργων που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα PRIMA.

Την εκδήλωση ακολούθησε ένα εργαστήριο σχεδιασμού και ανάπτυξης της Κοινότητας Εφαρμογής (Community of Practice) Συνεργιών Νερού-Ενέργειας-Τροφίμων-Περιβάλλοντος (WEFE Nexus) στις 22 Νοεμβρίου 2023. Με την υποστήριξη του Προγράμματος PRIMA, το εργαστήριο που οργανώθηκε από το έργο WEFE4MED καθιέρωσε τις θεμελιώδεις αρχές της Κοινότητας Εφαρμογής με βάση τα υλοποιούμενα έργα PRIMA, υπογράμμισε τη σημασία της συνεργασίας και έθεσε τις βάσεις για μελλοντικές πρωτοβουλίες συνεργιών.

Εικόνα 4: Ο Δρ. Βασίλειος Τακαβάκογλου και η Ελεάννα Πάνα παρουσιάζουν το Mara-Mediterra στην Ημέρα των Έργων PRIMA.

Το Mara-Mediterra στη Σύνοδο Κορυφής των Αραβικών Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων, Μαρακές, Μαρόκο

Εικόνα 5: Από αριστερά: Ο Abbes Hamani και ο Yacine Hafied της AMENHYD υποδέχονται τον Δρ. Octavi Quintana Trias, Διευθυντή του Ιδρύματος PRIMA, και τον Δρ. Ahmed Wageih, στέλεχος PRIMA, στο περίπτερο του Mara-Mediterra κατά τη Σύνοδο Κορυφής των Αραβικών Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων στο Μαρακές, Μαρόκο.

Το Mara-Mediterra είχε τη μοναδική ευκαιρία να συμμετάσχει στη Σύνοδο των Αραβικών Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων που οργανώθηκε υπό την αιγίδα της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για τη Δυτική Ασία (ESCWA) στο Μαρακές, από τις 12 έως τις 14 Δεκεμβρίου 2023! Χάρη στο Πρόγραμμα PRIMA, ο εταίρος από την Αλγερία, AMENHYD, ανέδειξε καινοτόμες εφαρμογές του έργου Mara-Mediterra, αναπτύσσοντας διασυνδέσεις με επιχειρηματίες και επενδυτές, καθώς και συμμετέχοντας σε εργαστήρια σκέψης και δράσεις διαμόρφωσης πολιτικών και στρατηγικών.

Στο περίπτερο που διαμόρφωσε η AMENHYD παρουσίασε τις δράσεις της στο πλαίσιο του έργου Mara-Mediterra για την ανάπτυξη νέων αγρο-οικολογικών λύσεων για τη Μεσόγειο, με έμφαση στη δάσωση ερημοποιημένων εκτάσεων (Εικόνα 5). Η καινοτόμος προσέγγιση της AMENHYD εστιάζει στη δημιουργία μικρο-οικοσυστημάτων γύρω από

κάθε δέντρο που εγκαθίσταται στην πιλοτική περιοχή της Djelfa στην Αλγερία, γνωστή και ως η Πύλη της Σαχάρας. Η στρατηγική αυτή περιλαμβάνει τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, την επαχρησιμοποίηση επεξεργασμένων λυμάτων, την αξιοποίηση λυματολάσπης και την εφαρμογή εργαλείων ψηφιακής παρακολούθησης. Ωστόσο, η αποστολή της AMENHYD εκτείνεται πέρα από την αποκατάσταση της οικολογικής ισορροπίας! Ο τελικός στόχος της AMENHYD είναι η επαναφορά της παραγωγικότητας σε βοσκοτόπους και γεωργικές εκτάσεις, παρέχοντας ξύλα για καύση στις αγροτικές κοινότητες και αναβαθμίζοντας τις κοινωνικοοικονομικές προοπτικές των τοπικών κοινωνιών.

Επερχόμενες Δραστηριότητες και Εκδηλώσεις

12-13 Μαρτίου 2024: Παρουσίαση του Mara-Mediterra από το Ινστιτούτο Εδαφοδατικών Πόρων του ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ» στην εκδήλωση του Δικτύου της ΕΕ για την Κοινή Γεωργική Πολιτική με θέμα την 'Κυκλική Διαχείριση του Νερού' ([EU CAP Network Workshop 'Circular water management'](#)), στη Σεβίλλη, Ισπανία.

Μάρτιος-Μάιος 2024: Δεύτερος κύκλος συναντήσεων στρογγυλής τράπεζας του Mara-Mediterra σε Αλγερία, Αίγυπτο, Ελλάδα, Λίβανο και Τουρκία για την ανάπτυξη τοπικών σχεδίων δράσης με λύσεις Βασισμένες στη Φύση.

19-21 Μαΐου 2024: Ειδική Συνεδρία για Λύσεις Βασισμένες Φύση στην Αειφόρο Διαχείριση Εδάφους και Νερού ([Nature based solutions for sustainable soil and water management](#)), κατά τη διάρκεια του 100^{ου} επετειακού εορτασμού της Διεθνούς Ένωσης Επιστημών Εδάφους (IUSS) στη Φλωρεντία, Ιταλία.

Το παρόν ενημερωτικό δελτίο εκδόθηκε με την οικονομική βοήθεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο του προγράμματος PRIMA. Το περιεχόμενο του παρόντος ενημερωτικού δελτίου αποτελεί αποκλειστική ευθύνη της IRMCo και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αντικατοπτρίζει τη θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του προγράμματος PRIMA. Συνολικός προϋπολογισμός: 2,54 εκατομμύρια ευρώ, 100% χρηματοδοτούμενο από την ΕΕ.

